

Principprogram

SANDs formål er at modvirke årsagerne til og virkningerne af hjemløshed.

Dette formål tilstræbes bl.a. ved:

- at være politisk talerør for nuværende og tidligere hjemløse
- at skabe kontakt til og samarbejde med relevante organisationer og myndigheder på landsplan, samt bistå de lokale og regionale SAND udvalg ved tilsvarende aktiviteter på lokalt og regionalt plan,
- at informere befolkningen om hjemløse og deres vilkår, og formidle et mere nuanceret billede af deres liv
- at styrke nuværende og tidligere beboere på boformer for hjemløses frivillige sociale arbejde på og udenfor boformerne til gavn for området,

SAND's menneskesyn bygger på anstændighed, medborgerskab, respekt for andres meninger, ligeværdighed og livskvalitet. Den enkelte definerer selv hvad livskvalitet er. Den afhænger i høj grad af egne værdier, drømme og forhåbninger for fremtiden.

SAND er uafhængig i partipolitisk og religiøs henseende.

Politikområder

Socialpolitik

Der skal være fleksibilitet i tilbudene til de udsatte grupper og efterværnsarbejdet skal styrkes.

Der skal arbejdes med en udbygning af væresteder og dagtilbud til socialt udsatte borgere. Der er en generel mangel på tilbud uden for almindelig lukketid, eksempelvis aftentilbud.

Der skal være mulighed for, at selvhjælpsgrupper, netværksgrupper og lignende kan få økonomisk og faglig støtte. Der skal være frit valg med hensyn til hvilken type efterværn man vil have: privat (selvhjælpsgrupper eller eget socialt netværk), dagtilbud, kommunalt tilbud (§ 85), eller et tilbud fra en tidligere boform.

Vi skal udnytte de ressourcer de socialt udsatte borgere har til gavn for hele samfundet.

SAND vil arbejde for at geare SANDudvalg til at kunne udføre et konstruktivt arbejde for brugere helt fra gaden via boformer til tryghed i eget hjem.

Vi vil samarbejde med andre interesseorganisationer, som varetager de socialt udsatte borgeres interesser, for at samle den ekspertise som er nødvendig for at forstå problemstillingerne til bunds.

Vi vil søge samarbejde med stat, region og kommune, samt med ledelse og personale på væresteder og boformer hvor man arbejder for og med vores målgruppe.

SAND vil i samarbejde med kommunerne og boformerne kvalitetsvurdere boformer og andre tilbud til de hjemløse med henblik på at sikre, at de udvikler sig i overensstemmelse med de hjemløses behov og ønsker.

Misbrug og behandling:

SAND arbejder for et optimalt behandlingssystem, der skal kunne iværksætte behandling når motivationen og viljen er der hos den enkelte. Der skal være et bredt og varieret udbud af behandlingstilbud, så den enkeltes behov kan tilgodeses.

Samtidig med at behandlings- og afvæningstilbud skal baseres på gennemprøvede og anerkendte behandlingsformer, skal der være villighed til at diskutere og afprøve alternative løsninger, når der er relevant forskning, som peger på at tiltagene vil forbedre livskvaliteten for en gruppe mennesker.

Folk med dobbeltdiagnose skal ikke kunne afvises af behandlingssystemet med henvisning til at de enten er psykisk syge eller misbrugere. Der er brug for en helhedsorienteret indsats og en bedre koordinering mellem psykiatrien, behandlingssystemet, socialforvaltningen, boformen osv.

SAND kræver at det sociale sikkerhedsnet bliver tilstrækkeligt fintmasket til at fange folk før de ligger i rendestenen. Den forebyggende indsats skal være langt bedre og årsagerne, som skaber hjemløshed skal bekæmpes aktivt. Der være en større mulighed for at blive hjulpet ud af en social deroute, et misbrug eller en økonomisk fallit.

Mange hjemløse oplever at blive fastholdt i en marginaliseret position fordi de har en stor gældspost. Gælden gør, at de ikke har noget incitament til at arbejde, fordi de penge de tjener, skal betale af på gælden. Bankerne vil ikke have dem som kunder, hvilket besværliggør økonomiske transaktioner og udelukker dem fra at være fuldgældige borgere. En løsning kan være at nedsætte beløbet for gældssanering, og være opmærksom på hvordan man kan få gældssanering skrevet ind i handleplanen.

Arbejdsmarkedspolitik

SAND har en målsætning om, at de aktiverede skal være omfattede af de faglige rettigheder og gældende regler om bl.a. mindsteløn, ferie og muligheden for at optjene retten til dagpenge. Der skal være et incitament til at komme videre med livet, hvilket bl.a. retten til dagpenge er.

Aktivering og uddannelse skal i højere grad end nu være kompetencegivende. Værksteder på boformer kan med fordel bruge reglerne om voksenlærling og indrettes så det også kan fungere som uddannelsessted.

Det skal ikke være tilladt at tvangsaktivere. I tilfælde af aktivering skal brugerorganiseringsarbejde betragtes som aktivering, og fritage en fra den kommunale aktivering hvis der er behov for det.

Aktiveringen skal tage hensyn til og ske i samarbejde med den aktiverede. Der skal tages hensyn til den enkeltes interesser og formåen, og til vedkommendes fysiske og psykiske tilstand. Pensionister skal ikke aktiveres. Det sker stadigvæk på flere boformer.

By- og boligpolitik

Vi vil være med til at påvirke udviklingen af byens rum og boligmassens sammensætning. SAND er imod ghettodannelse. Der skal være en bred (almennyttig) boligmasse, bl.a. for at tilgodese behovet for at få en bolig der er billig. – Vi er imod ethvert tiltag, som bevirker at folk bliver smidt på gaden.

Ingen borgere skal kunne sættes ud af sin bolig, uden at der fra kommunens side, og sammen med den berørte personer, er forsøgt udarbejdet en løsning, der forhindrer at vedkommende bliver ført ud i boligløshed/hjemløshed.

Aktiveringstilbud og boligtilbud på boformer for hjemløse skal være uafhængige, således man ikke betinger et botilbud med et krav om aktivering.

Hvis man af den ene eller anden årsag bliver tvunget til at forlade en boform, før man selv ønsker det, skal der være et reelt alternativ, som opfylder vedkommendes behov. Det skal tilstræbes, at ophold på den ene eller den anden boform er i overensstemmelse med brugerens ønsker. En mangfoldighed af tilbud skal sikre, at alle borgere kan bo som de ønsker, med de tilbud og forhold som for vedkommende er optimale. Der skal være plads til nytænkning på området, også for socialt udsatte borgere.

Lokalsamfundet skal forpligtes til at garantere et passende antal boliger med lav husleje. Kommunen skal ikke kunne sælge ud af boliger beregnet til personer med lave indkomster, uden at kunne anvise borgerne en tilsvarende bolig.

Retssikkerhed

Mange hjemløse oplever, at de ikke besidder den nødvendige viden om de muligheder og alternativer de har på boformerne. For at klargøre rettigheder, regler og pligter, krav osv., er det nødvendigt, at boformerne har oplysningspligt over for nye brugere når de indskrives. Ligeledes skal det gælde ved udflytning, at brugeren er informeret om de muligheder der er. Det gælder også med hensyn til ankemuligheder over afgørelser, f.eks. bortvisning. Her er det boformens forpligtigelse at oplyse den bortviste om ankemuligheder. Det er imidlertid uheldigt at det også er ledelsen på boformen, som skal hjælpe med at udforme anken. Problemet kunne afhjælpes ved at skabe en alternativ klageinstans, der er uafhængig og tættere på brugerne.

For at øge forståelsen mellem system og bruger, og som en del af tilsynspligten, kunne man lave nogle årlige temadage hvor amtskommunale medarbejdere besøgte boformer og væresteder, og fortalte brugerne om klagemuligheder, amtets tiltag på området osv.

Det er SAND's vision, at der også indføres et krav om skriftlighed i bistandsudøvelsen ligesom der er ved afgørelser. Det vil øge brugernes retssikkerhed og være med til at udrydde misforståelser.

Aktiveringstilbud og botilbud skal være uafhængige og ikke betinge hinanden. Det er ikke rimeligt at true borgere på deres bolig med henvisning til at boformen har arbejdspligt.

Handleplaner:

Skal være gensidigt forpligtende, som der står i retssikkerhedsloven. Desværre sker det, at kommunerne løber fra deres forpligtelser eller undlader at inddrage modparten i det omfang loven tiltænker. I handleplansarbejdet skal der tages højde for at livssituationen ændres, altså skal der være indarbejdet en vis fleksibilitet samtidig med at planen skal kunne revideres hvis betingelserne for den enkelte forandres.

Det er vigtigt, at de professionelle som arbejder med de udsatte grupper er vidende om brugernes retsstilling, er veluddannede og løbende efteruddannes, så de kan håndtere problemstillinger af forskellig karakter.

Boformer og væresteder skal tilstræbe størst mulig brugerindflydelse, for at sikre at brugernes interesser og behov opfanges og omsættes i udformningen af stederne.